

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. január 13.

bb. 1. bővülnek, fejlődnek nemzetközi kulturális kapcsolataink - kki mérleg az 1966-os szellemi export-importról

1 tf/tr/e zs cz /8/

1967. január 13.

mindenütt a világon szívesen fogadott értékek a magyar kultúra eredményei, művészeti alkotásaink, könyveink, kulturális rendezvényeink, tudományos és más szellemi termékeink - egyértelműen ezt tanúsítja az a számvetés, amelyet most készítettek el a kulturális kapcsolatok intézetének tavalyi munkájáról. ezzel kapcsolatban elmondták az mti munkatársának:

- a kapcsolatok nemzetközi térképén harmincnál több ország szerepel államközi egyezmény alapján, ugyanakkor összesen körülbelül hetven országgal állunk együttműködésben. 1966-ban egy sor újabb partnerrel kötöttünk hivatalos kulturális egyezményt. a szocialista országok tekintetében első-sorban a tudományos kooperáció hozott szép eredményeket. egy-idejűleg javultak a kapcsolatok nem egy nyugati országgal is. tudományos téren a munkamegosztás és a kooperáció kerül egyre jobban előtérbe: kutatási témák és szaktudományi kísérletek összehangolása, konferenciák, szakmai szimpóziumok, előadások, tapasztalatcserék összehívása - jobbra ezek jelentik a kapcsolatok lényegét, gyakorlatát.

- hasonlóan a korábbi esztendőkhöz, 1966-ban fontos része volt a nemzetközi kapcsolatoknak magyar egyetemi hallgatók, aspiránsok és különféle tudományterületek fiatal szakembereinek képzése, illetve továbbképzése külföldön. jelenleg például a szovjetunió egyetemén mintegy ezer magyar diák tanul, csaknem annyi, amennyi egy kisebb vidéki főiskola hallgatósága.

/folyt.köv./

Wj

bb. 1. /bővülnek, fejlődnek...1.folyt./e

hazánkban is sok külföldi fiatal végzi tanulmányait. első-sorban a gyarmati sorból nemrégiben felszabadult országok fejlődéséhez nyújtunk segítséget az ilyen szakképzéssel. Magyarországon több évig aspiránsként tanult egyiptomi és indiai szakemberek, fiatal tudósok közül tavaly többen megszerzték a kandidátusi, vagy a tudományok doktora minősítést. emellett „személyesen, is exportáljuk szellemi és szakmai értékeinket, például magyar pedagógusok működnek az eak-ban, iránban, szíriában, szudánban és más ázsiai, afrikai országban. előadókörúton jártak magyar küldöttek tavaly etiópiában, indiában, irakban, többnyire egyetemeken, tudományos intézetekben, akadémiákon. szélesedőben van az együttműködés az egyetemek és más felsőoktatási intézmények területén, ahol kialakultak már a kapcsolatok latin-amerikai egyetemekkel, főiskolákkal is.

- képzőművészeink alkotásait - klasszikus kincseinket és mai művek kiállításait - láthatta 1966-ban athén, belgrád, bécs, brüsszel, delhi, montreal, párizs, prága, szófia és sok más főváros muzeumi közönsége. a legnagyobb siker kétségtelenül a „tiz évszázad magyar művészete, című reprezentatív kiállítást koronázta, amely franciaországban aratott osztatlan elismerést és örögbírtette kulturánk hírnevét. festmények, szobrok, grafikák regimentje jutott el a rangos nemzetközi képzőművészeti biennálékra: velencébe, luganoba, brnóba, krakóba, varsóba és tokióba. bőséges gyümölcsöt érlelt a magyar zenepedagógia - előadások, hangszalag-bemutatók, dokumentációs tárlatok, stb. révén - például ausztriában, svájcban, svédországban, de az amerikai kontinensen is. irodalmi termésünkben, egyáltalán íráskulturánkban sorra rendeztük a sikeresebbnél sikeresebb kiállításokat /időrend szerint / olaszországban, kubában, ausztriában, a szovjetunióban, az ndk-ban, franciaországban, belgiumban.

- kiállításokban és alkotókban, művészeti műsorokban és együttesekben nagymérvű vendégforgalmat bonyolított le a kki - idehaza. emlékezetes eseménye volt a budapesti programnak a híres konyenkov mester szobrászati tárlata a szépművészeti muzeumban, ahol később a bécsi albertina grafikai kincsei is szerepeltek. a példák sorába kívánkozik a svájci remo rossi szobrász-, a holland jan van heel festő- és három ndk-beli grafikusművész /fritz cremer, arno mohl, theo richter/ tárlata, továbbá a román képzőművészeti anyagból és mai francia festők képeiből rendezett tárlat.
/folyt.köv./

- 2 -

bb. 1. /bővülnek, fejlődnek...2.folyt./e

ugyancsak kiállításon ismerkedhettek meg a budapestiek irán életével, bécs várostörténetével, vietnam hősi harcával, a lengyel építőművészettel, az angol ipari formatervezéssel. tapsolható a magyar közönség a párizsi comedie francaise, a torinói teatro stabile, a yarsói atheneum színház, a bukaresti caragiale társulatának, színházi előadásainak, láthattuk a gruz és a kubai balettegyüttes felléptét. cserébe az operaház balettkara monte carlo-ban, jugoszláviában, bulgáriában, a madách színház moszkvában és olaszországban, a józsef attila színház romániában, az állami hangversenyzenekar az ndk-ban, bábművész társulatunk pedig a nemzetközi bábfesztiválon mutatott be kiemelkedő értékeket a magyar kultúrából. /mti/

bb. 2. műemlék-komplexum az esztergomi várhegyen

vid/fm/sk/e ká cz /3/

1967. január 13.

fontos állomáshoz érkeztek az esztergomi várhegy feltárását végző régészek: megkezdik az országos viszonylatban egyedülálló műemlék-komplexum tervezését. kialakultak az elképzelések arra vonatkozóan, hogyan tudják a leleteket korhű környezetben bemutatni. a 18. századbeli lakatnyaeépületben vármuzeumot rendeznek be. a vele szorosan összefüggő árpád-korabeli királyi palotát, a várkapolnát, a kazamatákat, a kapukat és bástyákat úgy alakítják ki, hogy ezekben is helyet kapjon a gazdag történelmi, régészeti, hadászati és művészettörténelmi anyag. nemcsak az itt felszínre került, hanem az ország más muzeumaiban őrzött, esztergomi vonatkozású anyagot is bemutatják. hozzáférhetővé teszik a közönség számára a várhegy településtörténetének dokumentumait is.

/mti/ a várrendszer teljes felkutatását 1970-re fejezik be.

- 3 -

bb 3. huszonkilenc új oktatófilm készül az idén - nyolcvanezer kópiát kölcsönzött az iskolai filmintézet 1966-ban

i vt/gg szb zs /3/

1967. január 13.

az iskolai filmintézetben tavaly 29 új oktatófilmet készítettek, s összesen mintegy 80 000 kópiát kölcsönöztek a különböző típusú iskoláknak.

az 1967-es tervben 29 újabb produkció készítése szerepel, az óvodások részére nyaralni megyünk címmel színes filmet forgatnak, amely a kicsinyeket játékos formában ismerteti meg a közlekedés főbb szabályaival, azzal, hogy mire kell vigyázni utazásnál, a járművekre való fel- és leszállásnál. pályaválasztási témájú film készül a nyolcadikos általános iskolásoknak, a gimnáziumok, illetve szakközépiskolák számára a kémia, a fizika, a biológia, az irodalomtörténet tananyagához kapcsolódó témát dolgoznak fel. a történelemoktatást segíti a szocializmus alapjainak lerakása Magyarországon című produkció, amely az 1945-1948-as időszakot eleveníti fel, egykori híradók, dokumentumanyagok felhasználásával.

nyolc, szakmai jellegű filmet készítenek, külön a szakközépiskoláknak. ezek közé tartozik például a távvezeték építés, a szerszámgépek működési elve, forgácsoló gépek vezérlése, a szennyvíz kezelése és tisztítása.

ujdonság, hogy ez évben először az iskolai filmintézet a gimnáziumokban működő nyelvi laboratóriumok számára is készít - egyelőre kísérletképpen - néhány magno tanzsalagot. /mtl/

bb 6. népviseleti babák gyűjteménye baján

vid-fm/sk szb ká /3/

1967. január 13.

dr. Lakatos Istvánné, a bajai 3. béla gimnázium igazgatónője ritka szenvedélynek hódol: népviseleti babákat gyűjt. eddig már 138 baba díszíti vitrineit, közülük 30 magyar népviseleti ruhát, hord, ezenkívül ukrán, japán, norvég, bolgár, francia és afrikai babák láthatók a gyűjteményben. /mtl/

--

-4-

bb 4. dean bravnicar jugoszláv hegedűművész, hálahangversenye, pécssett

vid-fm/sk szb ká /3/

1967. január 13.

tavaly márciusban pécssett vendégszerepelt dean bravnicar jugoszláv hegedűművész, aki a sikeres fellépést követő napon hirtelen rosszul lett. az orvosi vizsgálatot műtét, majd hazamosabb idejű pécsi „kényszerintézkedés”, követte, amelyet az orvosok és a pécsi zenerajongók igyekeztek olyan kellemessé tenni, amennyire csak lehetett. a rokonszenves fiatal művésznek szinte minden nap volt látogatója. megszerezték számára a „borba”, példányait és ellátták délszláv nyelvű könyvekkel. dean bravnicar január 22-én ismét pódiumra lép pécssett, hogy hálából hangversenyt adjon a városnak, - ahol meggyógyították - és zeneszerető közönségének, amely mindent megtett, hogy öthetes ágyhoz kötöttségét könnyebben elviselje. /mtl/

--

bb 7. veszett róák pest megyében

vid-kz/sk szb ká /4/

1967. január 13.

a pest megyében szokatlan mértékben elszaporodott róák a hideg időben még nappal is bemerészkednek a községekbe, s rendszeresen dézsmálják a baromfiállományt. helyenként - bányán, pándon és gyömrőn - olyan „jámborak”, is akadtak a házak közé merészkedett duvadak között, hogy meghagyták magukat simogatni, ami természetesen a szabadságuk végét jelentette. a különös jámborságot, mint az elfogott róák orvosi vizsgálata kiderítette, a veszettség kezdeti stádiumára jellemző erős bágyadtság okozta. a veszettség kórokozóját hordozó róák sokhelyütt megfertőzték a házi állatokat is. gyömrőn egy veszett macska két gyermeket mart meg. szerencsére mindkettőjük időben megfelelő orvosi kezelést kapott. a hasonló esetek megelőzésére a megyei tanács megtette a kellő intézkedéseket; „riadóztatták”, a vadásztársaságokat, megkezdődött a veszedelmes róák pusztítása. /mtl/

--

-5-

bb 5. asszonyok, lányok a közélet fórumain -, térhódítás, nőgrádban, komáromban, bácsban - nőnap előkészületek a választás jegyében

fe/hn/s 1967. január 13.

a magyar nők országos tanácsánál számvetést készítettek arról, hogyan alakult a nők helyzete, a közéletünkben betöltött szerepe a legutóbbi választások óta eltelt időszakban.

- örömmel számoltak be a tapasztalatokról az elmúlt időszakban, hogy évről-évre több nő kapcsolódik be a választások előkészítésébe az állami szervek munkájában, a közéletben, a politikai, gazdasági és kulturális élet különböző területein asszonyaink, leányaink közéleti tevékenységének egyértelműen megnövekedett. 1963-as választásokon 63 nő került képviselőként a parlamentbe. egy másik adat: 1958-ban a tanácsi választások alkalmával a megválasztott 106 949 tanácsos közül 13 580, vagyis 12,7 százalék volt nő, 1963-ban viszont 18 629 nő került a tanácsi testületekbe, azaz 17,6 százalékra emelkedett arányuk. különösen a községekben volt jelentős a női tanácsosok számának emelkedése. érdemes megemlíteni, hogy egyes megyékben - az országos adatokhoz viszonyítva - kiemelkedően magas a nők aránya, így például nőgrád megyében 27, komáromban 25, bács megyében 20,3 százalék.

- hasonló mértékben nőtt a nők a tanácsok végrehajtó bizottságaiban, a testületekben beválasztott nők aránya a két választás során 7,2 százalékról 12,2 százalékra emelkedett. nagy számban vesznek részt a gyengébb nem, képviselői az állandó bizottságok munkájában is. a 41 831 állandó bizottsági tag közül 10 000 nő, szemben a korábbi 7 686-tal. a nők politikai, gazdasági tevékenységének, s egyben megbecsülésének egyik fő mutatója, hogy a legutóbbi választások óta 141 tanácsi végrehajtó bizottság élén nő áll, s a női vb. titkárok száma meghaladja a 800-at.

- számokkal ugyan nem fejezhető ki, de feltétlenül említést érdemlő pozitívum, hogy az asszonyok mindinkább legyőzik magukban a közéleti szerepléstől való idegenkedést, és családjukkal, otthoni környezetükkel is megértetik a közösségért való munkálkodás szükségességét és jelentőségét. ma már a termelőszövetkezetek vezetőségeiben is a korábbinál több asszony jut szóhoz; szép számban dolgoznak nők főkönyvelői beosztásban, agronómusi minőségben, brigádvezetői posztokon. a tsz-ek vezetőségeiben és bizottságaiban a tagok mintegy 12-15 százaléka nő, ami azonban még mindig kevés, különösen, ha figyelembe vesszük a mezőgazdaságban dolgozó nők számát. megelégedéssel nyugtázhatjuk viszont, hogy a lakosság legszélesebb rétegeit tömörítő hazafias népfront aktivistái között mintegy 35 százalék a nő.

/folyt.köv./-
ME

bb 5./ asszonyok, lányok.../ 1.folyt./s

- a magyar nők országos tanácsa és több ezer aktivistája most, a választásokat megelőző időszakban egyik legfontosabb feladatának tekinti, hogy a hazafias népfront női jelöltjeit népszerűsítse. annál is inkább, mert közöttük, minden bizonnyal ott lesznek azok is, akik a nőmozgalomban eddig kifejtett munkásságukkal elismerést és megbecsülést vívtak ki. az elkövetkező hetekben és hónapokban a községi, járási és városi nőtanácsok rendezvényeiken - a háziasszony klubokban, a nők akadémiáin, a fatusi esteken, a különböző szaktanfolyamokon és az asszonyok különböző összejövetelein - a választások jelentőségéről beszélnek majd. a nők hagyományos nemzetközi napját, március 8-át az idén a választások jegyében ünnepeljük meg. mozgalmunk a nőnap gyűléseit a hazafias népfront jelöltjeinek fórumává kívánja tenni, ahol találkozhatnak női választóikkal és kölcsönösen megbeszélhetik az ország és a kisebb-nagyobb közösségek dolgait./mti/

ME

bb 8. magyar szakemberek részvételé kuba nyersanyagkincseinek fel-
tárásában

i tz/hné/1e/5/gy/cz

1967. január 13.

személycserével folytatódik tovább a magyar geológusok mun-
kája kubában a központi földtani hivatal irányítása alatt.

a magyar földtani tudomány közreműködése kuba ásványi kin-
cseinek megismerésében tulajdonképpen négy éve kezdődött. akkor
dr. szabó nyi lajos, a magyar állami földtani intézet főosztály-
vezetője még csak azt a feladatot kapta, hogy szervezze meg az
ottani geológiai adattárt és vegye át a készletszámításokkal fog-
lalkozó szervek ellenőrzését.

két évvel utóbb további két magyar szakember csatlakozott
hozzá, dr. mészáros mihály, a központi földtani hivatal osztály-
vezetője és dr. végh sándor, a földtani intézet tudományos munkatársa. a magyar szakemberek munkaköre ugyanis állandóan bővül.
a kubai ásványkutató intézet - az instituto cubano de recursos
minerales - keretében fokozatosan az ő feladatuk lett a nyers-
anyagkutató tervek, a konkrét kutatások és az eredményeket
összefoglaló zárójelentések ellenőrzése. mindehhez természetesen
maguknak is alaposan meg kellett ismerniük a szigetország
egész geológiai felépítését, fontos tevékenységük lett a megtalált
készletek számbavételének és a kitermelés gazdaságosságának
ellenőrzése, ők adtak tanácsot a kutatások és a kitermelés mód-
szereire. gyakorlatilag ők látták el a kubai „ásványvagyon-
bizottság”, titkárságának teendőit. kidolgozták azt a módszert,
amelynek révén az illetékes szervek állandóan figyelemmel kísér-
hetik az ország nyersanyag-vagyonának alakulását.

a delegáció most részben megváltozott személyi összeté-
telben folytatja munkáját. a régiek közül csak végh sándor ma-
radt kinn, de három új munkatársat kap. a kubaiak a további geo-
lógiai feladatok ellátásához újabb magyar szakemberek segítségét
is kérik./mti/

bb. 9. nemzetközi tanácskozások, hazai összejövetelek az orvos-
tudományok művelőinek idei programjában

i ms/hné/zs/3/gy/cz

1967. január 13.

elkészült az idei orvostudományi tanácskozások, nagygyű-
lések „forgatókönyve”, eszerint az idén több fontos, tudomá-
nyos összejövetelet rendeznek hazánkban az orvostudományok kü-
lönböző ágainak művelői.

/folyt. köv./

8,07/m

-8-

g^{ko} Kp

le

bb. 9. /nemzetközi tanácskozások.... 1. folyt./ gy

a sorozatot februárban a magyar gyermekorvosok társaságá-
nak ankétja nyitja meg; ezen a serdülőkor problémáiról tanács-
koznak. áprilisban szombathelyen kerül sor a magyar klinikai-
laboratóriumi diagnosztikai társaság nagygyűlésére, amelyen
a májbetegségek diagnosztikáját vitatják meg. májusban lesz
a magyar gastroenterológiai társaság hagyományos parádi nagygyű-
lése, siofokon a magyar higiénikusok társaságának vándorgyűlé-
se, esztergomban pedig a magyar urológusok társaságának vándor-
gyűlése.

a magyar gyógyszerészeti társaság júliusban nyiregyházán
gyógynövénykutatói, augusztusban debrecenben gyógyszerkutatói,
októberben pedig miskolcon gyógyszer-technológiai konferenciát
rendez. szeptemberben tartják a balatonfüredi orvosnapokat - a
magyar kardiológusok társaságának hagyományos találkozóját.

októberben a korányi sándor társaság és a magyar patholó-
gusok társasága rendez nagyszabású tanácskozást az érbetegségekről
és az érrelmeszesedés-kutatásban elért újabb eredményekről.
ugyancsak ősszel lesz a magyar klinikai laboratóriumi diagnosztikai
társaság szegedi konferenciája a vesebetegségekről, a
magyar üzemegészségügyi társaság nagygyűlése, továbbá a magyar
gyermekorvosok társasága és a fodor józsef iskolaegészségügyi
társaság közös ankétja az iskolaegészségügy időszerű kérdéseiről.

több tanácskozás nemzetközi jellegű lesz. kiemelkedő fon-
tosságú eseménynek ígérkezik például októberben a nemzetközi
igazságügyi és szociális orvostani akadémia 7. kongresszusa,
amelynek fórumán olyan kérdéseket vitatnak meg, mint az orvos-
szakértő helyzete a bíróság előtt, gyógytartam és munkaképes-
ség-csökkenés, a mérgezések pathológiája, valamint modern eljá-
rások az igazságügyi orvostanban.

a pécsi egyetem 600 éves jubileuma két nagyjelentőségű
orvostalálkozóra ad alkalmat - augusztus végén, illetve szeptem-
ber első napjaiban. az egyik a magyar endokrin és anyagcsere
társaság nagygyűlése, a másik a magyar élettani társaság 30.
vándorgyűlése. mindkét összejövetele nagyszámú külföldi részt-
vevőt várnak. ugyancsak nemzetközi jellegű találkozó lesz a
korányi frigyés tbc-és tüdőgyógyász társaság októberi nagy-
gyűlése./mti/

..

le

8,14/m

-9-

g^{ko} Kp

bb. 10. bíróság előtt a „pannónia arany,,

vid-fm/tné/5/ká/gy/cz

1967. január 13.

a „pannónia arany,, és „pannónia rubin,, néven ismert és kedvelt ital készítésének „mihelytitkai,, ezuttal nemcsak a szakembereket, hanem a pécsi járásbíróságot, majd a baranya megyei bíróságot is foglalkoztatta. a történet előzményei 1953-ig nyúlnak vissza, amikor mátfai györgy, az italt előállító mecsekvidéki állami pincegazdaság laboratóriumának vezetője és hardy józsef mérnök egy szaklap leírása alapján, kétéves kísérletezés után újfajta ürmösbort állított elő. munkájuk eredményét a borsforgalmi igazgatósághoz - a pincegazdaság felettes szervéhez - ujtásként benyújtották, ott azonban azt elfektették.

1964 végén a felsőbb szervek ürmösbort előállítására utasították a mecsekvidéki állami pincegazdaságot, az ezt célzó kísérletek azonban sikertelenné bizonyultak. ekkor vonták be a munkába mátfai györgyöt, akinek - a korábbi ujtás felhasználásával - sikerült forgalombahozatalra alkalmas ürmöst készíteni, melyet „pannónia arany,, és „pannónia rubin,, néven ismeretek és kedveltek meg a fogyasztók. mátfai györgy és hardy józsef ezek után ujtási díjat kértek, a pincegazdaság azonban ezt megtagadta tőlük. a pécsi járásbíróság a felperesek kérését azzal utasította el, hogy receptjük lényegében megegyezik a szaklapban közöltekkel. az ügy fellebbezés folytán került a megyei bírósághoz, amely a keresetnek helyt adott és ezt az ujtási rendelettel indokolta, amely kimondja, hogy ujtás lehet olyan javaslat is, amely szakirodalomban megjelent közleményen alapszik. ehhez járul, hogy a szaklapban közöltek egyszerűlemásolásával különben sem lehetett volna a célt elérni, a felperesek kétéves kísérletezéssel jutottak el az eredményhez. mivel ujtásuk 1955-ben még nem képezte munkaköri kötelességüket, az ujtási díjra jogosultak. a pincegazdaságnak tehát fizetnie kell: az összeget a későbbiekben állapítják meg./mt1/

bb. 11. nyulánkabbak a fiuk, kövérebbek a férfiak - a konfekcióipar követi a testalkatváltozásokat

1 sz/j/1e/5/gy/cz

1967. január 13.

közismert, hogy a napi 3 000 kalóriát jóval meghaladó átlagos étel- és ital-fogyasztással hazánk igen előkelő helyen áll a legbőségesebben táplálkozó népek ranglistáján.

/folyt. köv./

8,20/m

-10-

900/Kp

le

bb. 11. /nyulánkabbak.... 1. folyt./ gy

a jóltápláltság azonban néha hátrányokkal is jár; általános jelenség a hizás, s a vörös október férfiruhagyár legutóbbi felmérése azt mutatja, hogy nemcsak a nők, hanem a férfiak is hiznak.

a férfióltönyök ötféle testalkat-típus különböző méretei szerint készülnek. a legáltalánosabb az ugynevezett normál méret-típus ebben a 48-as méret a középarányt jelenti: 88 centiméteres derékbőségű, 99 centiméter hosszú nadrággal és 118 centiméter mellbőségű zakóval. ezenkívül megkülönböztetnek nyulánk, zömök, extra és molett vagy másnéven pocakos termetre szánt ruhatípusokat. a normál méretű ruhák aránya tavaly az előző évi 80 százalékról 74 százalékra csökkent. az öltönyök 6,7 százaléka helyett 9,5 százaléka készült a zömök testalkatúaknak, a pocakosok aránya pedig 6,3 százalékról 8,2 százalékra emelkedett. az extra méretek-ből a korábbi 3,8 százalék helyett 5,2 százalékot rendelt a kereskedelem.

eddig 28féle méretű férfiruhát gyártott a vörös október férfiruhagyár, de a vállalat hajlandó 35-40-re növelni a méretválasztékot. ebben megtalálhatók lesznek majd nemcsak a kövérebbek, hanem a fiatal korosztálynak szánt ruhatípusok is. a fiatalok ugyanis az utóbbi években nyulánkabbak, de szélesebb vállúak és mellkasúak lettek. az ugynevezett ki-sportolt alakúaknak külön méreteket alakítanak ki.

jelenleg a férfiak 80 százaléka vásárol készruhát, és 20 százaléka csináltat öltönyt, részben azért, mert igényesebb, egyéni ízlését akarja kielégíteni, részben azért, mert nem talál megfelelő méretű „testre szabott,, kész öltönyt. az újabb méretek bevezetése várhatóan azt eredményezi majd, hogy még többen járhatnak a magyar konfekcióipar külföldön is elismert minőségű termékeiben./mt1/

bb. 12. jön az olajkályhatöltő készülék

vid szf/sk/3/ká/gy/cz

1967. január 13.

a mekator olajkályha tulajdonosok gyakori bosszúsága, hogy a kályha tartályának feltöltésekor a legnagyobb elővigyázattal is a padlóra csöpög, vagy a fűtőhengerre freccsen az olaj.

8.25/ju

-11-

/folyt. köv./

8 25/ ju
900/Kp

le

bb. 12. /jön az olajkályha.... 1. folyt./ gy

ezt a kellemetlenséget küszöböli ki a jászapáti béke vegyes-
ipari szövetkezet újdonsága, az olajkályhatöltő, amelynek gyár-
tását most kezdték meg, az egyszerű kis készülék egy gumicsőből,
egy hozzacsatlakozó műanyagcsőből, továbbá egy gumimatrac-pum-
pából áll. a pumpálásra a kannában tulnyomás keletkezik és az
olaj a töltőcsövön a tartályba áramlik, a minőségellenőrző in-
tézet a készüléket kifogástalannak találta. a budapesti vas-
és műszaki nagykereskedelmi vállalat az első negyedévre 5 000
töltőberendezést rendelt./mti/

bb. 13. huszonötmillió szőlőoltvány heves megyéből

vid kz/sk/3/ká/gy/cz

1967. január 13.

az idén heves megye közös gazdasági termelik, illetve
készítik az ország szőlőoltvány-szükségletének mintegy 60
százalékát és döntő szerepük van az export szállításokban is.
az oltványtermelő közös gazdaságok megkötötték szerződéseiket
az ültetvénytervező vállalattal, de még a szerződésben lekö-
töttnél is ötmillióval többel, kerekén 25 millió oltvánnyal
járulnak hozzá az ország ellátásához. örvendetes, hogy az idén
előtérbe kerülnek a korszerű, magaskordonos művelésre alkalmas,
sok cukrot, kellemes íz- és zamatanyagokat tartalmazó fajták. a
hagyományosan elterjedt leányka, hárslevelű és olaszrizling mel-
lett az idén többmillió oltványt készítenek a kiváló minőségű
tramini és rizlingszőlővái fajtákból is. a nagymennyiségű olt-
vány körülbelül fele csemegezőlő lesz./mti/

bb. 14. hogyan él az ifjúság a mohácsi járás termelőszövetkezei-
ben? - mi az oka az elvándorlásnak?

vid-fm/tné/5/ká/gy/cz

1967. január 13.

a mohácsi járásban - a pártkongresszus határozatainak
szellemében érdekes vizsgálatot folytatnak annak megállapítására,
hogyan él az ifjúság a termelőszövetkezetekben? feltárják azokat
az okokat, amelyek következtében állandóan csökken a fiatalok
száma az egyébként gazdaságilag szilárd, jól fizető mezőgazdasági
üzemekben. a nagyszabású vizsgálat első szakasza most fejeződött
be. a szakemberek megállapították, hogy a járás termelőszövetke-
zeteiben kedvezőtlen az életkori arány: a hatvan évnél idősebb
tagok száma 1 639, ami hetveneggyel több - a 26 évnél fiatalabb
tagok száma 666, ami harminckilencel kevesebb az egy évvel ez-
előttinél.

/folyt. köv./

8.40/ju

-12-

g^o 12p

le

bb. 14. /hogyan el.... 1. folyt./ gy

megkérdezték a fiatalokat, milyen munka érdekli őket leginkább, a fiúk a gépek mellett, a lányok pedig a kertészetben és a baromfitenyésztésben szeretnének dolgozni, de valamilyen módon hozzátették, azt is, szívesen vállalnak bármilyen munkát, ha a termelőszövetkezet biztosítja a folyamatos foglalkoztatást és a rendszeres fizetést. a vizsgálat kimutatta: az ifjúság távolmaradásának, elvándorlásának az is oka, hogy nem becsülik meg őket kellőképpen, nem teljesítik jogos kívánságaikat. így például a járás egyetlen termelőszövetkezetének vezetőségében sem találtak fiatal tagot a szakemberek. a falusi fiúk és lányok szívesen tanulnak, de elkedvetleníti őket, hogy a szakképesítés megszerzése után sem kapnak több munkabért. szeretnének egy munkahelyen, egy brigádban dolgozni, erre azonban még ott sem kerül sor, ahol megvolna a lehetőség.

a járási tanács végrehajtó bizottsága megtárgyalta a vizsgálat eddigi eredményeit, s megállapította: az új gazdasági mechanizmus alkalmas ad majd újabb munkalehetőségek teremtésére és rendszeres munkabér-fizetésre. erre azonban fel kell készülni, s ezt szolgálja a termelőszövetkezetekben folyó vizsgálat második szakasza. a vizsgálat végső eredményétől azt várják a szakemberek, hogy sikerül megállítani a termelőszövetkezetek rohamos „előregedését”, és helyes életkori arányt tudnak kialakítani a dolgozó tagok között./mti/

bb. 16. csaknem 90 millió forintot költenek az idén utépitésre nógrádban - új forgalmi ut salgótarjában, aluljáróval

vid-szf/iné/3/ká/gy/cz

1967. január 13.

a múlt évinél majdnem 20 millióval többet, csaknem 90 millió forintot költenek az idén nógrádban utépitésre, a közúti hálózat korszerűsítésére. folytatják a rétság-ípolyság közötti nemzetközi utszakasz építését. erre a célra 21 millió 700 ezer forint áll rendelkezésre. tizenhétmilliót költenek a megye alsóbbrendű utjainak felújítására, korszerűsítésére. folytatódik a balassagyarmat-aszód közötti ut épitése, új közut épül palotás és kisbágyon között, megkezdik a somoskőujfalu-salgóbánya közötti ut korszerűsítését. több mint 28 milliót költenek a megye uthálózatának portalanítására és általános karbantartására.

a megyeszékhelyen salgótarjában hozzáfognak az új városközpont végleges uthálózatának kiépítéséhez. a máv 70-80 centiméterrel felemeli a várost átszelő vasuti pályát. ezzel egyidejűleg hozzálatnak a városközpont vasuti aluljárójának és a hozzá kapcsolódó új forgalmi utnak az épitéséhez./mti/

8.45/ju

-13-

1000 Kp

le

bb. 15. széleskörű munkásmozgalmi kutatómunka, forradalmi muzeum, fürst emlékház vas megyében

vid-fm/tné/6/ká/gy/cz

1967. január 13.

vas megyében széleskörű munkásmozgalmi kutató munka kezdődött: történészek, muzeumi, könyvtári és Levéltári szakemberek, a marxista-leninista esti egyetem és a tanítóképző tanárai megírják a tanácsköztársaság vas megyei történetét. munkájukhoz segítséget kapnak a párttörténeti intézettől. a vas megyei direktorium annak idején kapcsolatot teremtett az osztrák kommunista párttal, főleg annak grazi szervezetével. a nyugati határszél megyének ez a proletár-internacionalista megnyilvánulása ezideig meglehetősen tisztázatlan, s teljes felderítése a kutatókra, a történetírókra vár. hasonlóképpen érdekes feladat lesz a tanácsköztársaság idején önálló szlovén és német terület, ezen belül a gaurat-kerületi tanács - szerepének a tisztázása. a tanulmány öt fejezetbe dolgozza fel a proletárhatalom vasi eseményeit.

a kutatómunka során és a már korábban előkerült munkásmozgalmi emlékekből szombathely belvárosában, az eölbey-féle házban forradalmi muzeum nyílik. itt egyebek között láthatók lesznek a vas megyei építő munkásmozgalom dokumentumai, amelyek az építők szombathelyi derkovits művelődési otthona gyűjt. rum községben fürst emlékházat létesítenek a mártír szülőházában. a házat a fürst család butoraival rendezik be, egyik helyiségében fürst sándor munkásmozgalmi tevékenységét szemléltető dokumentumokat sorakoztatnak fel. szombathelyen a város nagy színlőtte, derkovits gyula emlékére rendeznek be muzeumi szobát vorosilov utcai egykori lakóházában./mti/

bb. 17. gáztüzelésű kandallók gyártására készülnek salgótarjánban

vid szf/sk/2/ká/gy/cz

1967. január 13.

a zománcipari művek salgótarjáni gyárában, ahol a múlt év végén kezdtek hozzá az új típusu, két égőfejes, livegés sütőajtóval ellátott garzon gáztűzhely sorozatgyártásához, most ismét előkészítenek néhány újdonságot, az év első felében k-125 jelzéssel, automatikus szabályozó elemekkel felszerelt szénttüzelésű kályha sorozatgyártását kezdik meg. kísérletek kezdődtek gáztüzelésű kandalló gyártására is./mti/

8,59/m

900 zeln'

932 kg

- 14 -

bb. 18. újabb automata szövőgépek a szombathelyi pamutiparban

vid szf/sk/2/ká/gy/cz

1967. január 13.

az idén tovább növekszik a szombathelyi pamutipar szövőgépállománya. a kőbányai textilművektől 108 automata szövőgépet helyeznek át szombathelyre. ötven már megérkezett, s megkezdték a beszerelését.

a 108 gép februárban már dolgozik. a szakemberek véleménye szerint naponta több mint 10 000 méter nyersszövetet szőnek majd az automaták, a három műszakban dolgozó új gépekhez 120 dolgozót vesznek fel. a tervek szerint a következő évben újabb 100 automata szövőgépet állítanak munkába./mti/

bb. 19. fizetik a földjáraadékat bács-kiskun megyében

vid kz/sk/3/ká/gy/cz

1967. január 13.

bács-kiskun megye közös gazdaságaiban megkezdtek a földjáraadék kifizetését. a szántóföldek, szőlő- és gyümölcssterületek után aranykoronánként hat-hét kilogramm búzát fizetnek. a gabona magasabb felvásárlási ára a földjáraadék értékét is növelte, s így a tavalyinál többet, megközelítően 50 millió forintot fizetnek ki ilyen címen a megye közös gazdaságai./mti/

bb. 20. falusi fogorvosi hálózatot

vid fm/sk/3/ká/gy/cz

1967. január 13.

építenek ki vas megyében. az általános orvosi körzetekhez hasonlóan az egymáshoz közeli községek kapnak közös rendelőt. az első hat körzeti fogorvos munkába állt. hosszuperesztegen és még néhány faluban fogorvosi rendelőt és lakást építettek a községfejlesztési alaptól és társadalmi munkával. a jobb gyógyellátást szolgálja, hogy szombathelyen másfélmillió forintos költséggel korszerűsítették a fogtechnikai vállalat laboratóriumát. itt évente 12 000 - 14 000 - jórészt falusi - lakos fogpótlását végzik el./mti/

9.05/ju

407 zeln'

932 kg

-15-

bb 21. kapós lett a sokoldalú cmc

vid szf tné 3 ju ká

1967. január 13.

az országban egyedül a nyergesujfalui magyar viscosa-gyárban készítenek cmc-ét. ezt a cellulozalapanyagú vegyi-nyagot egyre több iparág használja különféle folyadék sűríté-sére. tavaly a fokozott kereslet kielégítésére a gyár dolgozó-i a kongresszusi versenyben 50 százalékkal több cmc előállítá-sát vállalták, de ezt is túlteljesítették. összesen 1 541 tonná-t adtak át a felhasználóknak. az idén már ezt a mennyisé-get állították be a tervbe.

a cmc idei megrendelői között ismét az ásványolaj bányá-szát az első. mélyfúrásnál a gáz feltörését akadályozó iszap sűrítésére használják, eredményesen. alkalmazzák továbbá kü-lönbféle mosószerek, növényvédő szerek gyártásánál és textil-árúk készítésénél. finomítva a kozmetikai és gyógyszeripar is hasznát veszi./mti/

--

bb 22. magánlakás építési bizottság vas megyében

vid szf tné 2 ju ká

1967. január 13.

vas megyében magánlakásépítési bizottság alakult azzal a céllal, hogy segítse a családi és a társasház építőket. a bi-zottság többek között intézkedik a telkek kijelöléséről, gon-doskodik a közművekről, a gazdaságos tervekről. 1967- re 890 családiház építésére alkalmas telke-t jelöltek ki a megyé-ben, ami a magántulajdonban lévő telkekkel együtt elég lesz az építési szándékozók számára. az otp- tól az idén mintegy 45 millió forint kölcsönt kapnak a vas megyei családiház építők./mti/

--

bb 23. eszperató klub győrről

vid fm sk 1 ju ká

1967. január 13.

a győri vasutasok eszperató csoportja klubot rendezett be a máv győri állomásának épületében. a klubban megtalálhatók a legfrissebb magyar és külföldi eszperató nyelvű folyóiratok és újságok, a könyvtárban pedig eszperató nyelven a világiro-dalom remekei./mti/

--

9.05/ ju

-16-

912. sz. 920 Kp

bb 24. a hatalmas porgömb percek alatt „elnyeli”, a tüzet-különleges tűzoltóautó a veszprém megyei üzemek védelmére

vid szf tné 4 ju ká

1967. január 13.

a veszprém megyei tűzoltóság területén több olyan üzem és tudományos intézmény működik, amelyek gyakran gyúlékony a-nyaggal dolgoznak. az esetleges tüzek megfékezésére a veszprémi tűzoltósági központ új járművet kapott. az autó alvázára nagy-teljesítményű osztrák poroltó berendezést szereltek fel. a készülék egyszerre két sugárban löveli ki a tűz gócéra a lán-gokat elfolytató kémiai anyagot. amikor az oltószerkezet működ-ni kezd, hatalmas „porgömb”, képződik, amely tíz méteres magasságban gomolyog a földfelszín felett és percek alatt valósággal „elnyeli”, a lángokat.

a belügyminisztérium veszprém megyei tűzrendészeti parancs-nokságát terepjáró gépkocsikkal is korszerűsítették. a négy-kerék meghajtású tűzoltó autók rossz utviszonyok között is képesek megközelíteni a lakótelepektől távol eső, és tüzesetet jelentő mezőgazdasági központokat./mti/

--

bb 25. közlekedési balesetek

i fe tm ju 2 cz

1967. január 13.

az ittasság, a figyelmetlenség ismét több halálos és súlyos közlekedési balesetet okozott az elmúlt 24 órában. szigetshentmiklóson mézáros László 53 éves gyári munkás, helyi lakos ittasan kerékpározott és egy pótkocsis vontató elé esett, amely elütötte. a férfi olyan súlyosan megsérült, hogy kórházbaszállítás közben meghalt.

jászberény és pusztamonostor közötti vasútvonalon szar-vas sándorné 33 éves jászberényi lakos ittasan tartózkodott a sinek között és egy személyvonat elütötte. az asszony olyan súlyosan megsérült, hogy a mentőkocsiban meghalt.

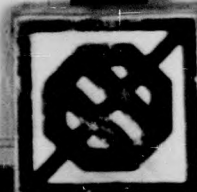
/ folyt. köv./

1012/ ju

-17-

1014. sz.

1120 Kp

bb 25 . / közlekedési balesetek... 1. folyt./-ju

iklad és aszód közötti vasútvonalon Dobronyovszky István 52 éves máv pályáőr szolgálatának ellátása közben egy személyvonat elé lépett, amely elütötte. a máv pályáőr sérüléseibe a helyszínen belehalt.

a vi. kerületben a népköztársaság utja és a körönd torkolatában Kontos Sándor 19 éves gép kocsivezető tehergépkocsijával nem adta meg a kijelölt gyalogátkelőhelyen az elsőbbséget és elütötte Kunstadter Adolfné 80 éves nyugdíjas budapesti lakost. az idős asszonyt életveszélyes sérüléssel szállították a kórházba. a rendőrség Kontos Sándort őrizetbe vette.

a xviii. kerületben a vöröshadsereg utja és a Zalka Máté utca kereszteződésében egy 52 - es villamos elütötte vég István 87 éves nyugdíjast, akit súlyos sérüléssel szállították a kórházba./mti/

bb. 26. a Lottó nyerőszámai

tm/gy/cz

1967. január 13.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint aszódon a petőfi művelődési házban megtartott lottósorsoláson, a 2. játékhatán a következő számokat húzták ki:

3, 26, 30, 45, 78.

/mti/

10,35

bb 28. pótnévjegyzék az összeírásból kimaradt választójogosultakról

1 hi j 3 ju cz

1967. január 13.

a budapesti tanácsok végrehajtó bizottságai - miután a választójogosultak összeírása főváros szerte rendben bonyolódott -, megkezdték a kitöltött összeírólapok feldolgozását, a választók ideiglenes névjegyzékének összeállítását. a pontos lista elkészítésének előfeltétele, hogy minden nagykorú budapesti lakos szerepeljen a nyilvántartásban.

/ folyt. köv./

11.30/ju

-18-

1124 2el. 1330 kp

bb 28. / pótnévjegyzék az1. folyt./-ju

tekintettel arra, hogy a főváros lakossága körében állandóan jelentős mértékű a „fluktuáció”, - a munkásszállások, diákok lakói, kórházi beutaltak, kiküldetésben levők, stb. például az összeírás időpontjában sem tartózkodtak állandó lakóhelyükön -, a legfontosabb munka ellenére is előfordulhatott, hogy valaki nem töltötte ki összeírólapját.

a fővárosi választási csoport ezért felhívta a figyelmet, hogy aki bármilyen okból nem kapott kérdőívet, sürgősen forduljon a kerületi tanács választási csoportjához, ahol utólag kitöltheti összeírólapját.

egyébként az illetékesek úgy rendelkeztek, hogy ha az összeírás során kimaradt személyek utólag összeírólapot töltenek ki, de őket a választókerület ideiglenes névjegyzékbe - annak előrehaladott munkálatai miatt - abc - sorrendben felvenni már nem lehet, pótnévjegyzékbe kell őket sorolni azokkal a személyekkel együtt, akiket a végrehajtó bizottság indokolt kifogás alapján vesz fel a választók ideiglenes névjegyzékébe. /mti/

bb 30. vákuumos kezeléssel javítják az acél minőségét diógyőrött

vid szf sk 2 ju ká

1967. január 13.

a Lenin kohászati művek elaktro - acélművében bevezetik az úgynevezett vákuumos acélkezelést, hogy a felhasználó - iparnak finomabb, jobb mechanikai tulajdonságu alapanyagot szerezhesse. a kemencéből a folyékony acélt vákuumkamrában, nagyobb fémburában elhelyezett üstökbe csapolják. az acélből felszabaduló gázokat gőzsugár szivattyúkkal eltávolítják, ilyen módon az acélban előforduló gázhólyagoság, zárványosság megszűnik, illetve a legkisebbre csökken.

a vákuumos acélkezelő berendezést Franciaországból szereztek be, s azt a terv szerint az év második felében adják át rendeltetésének. a korszerű berendezéssel egyszerre 30-35 tonna acélt gáztalaníthatnak. /mti/

12.25/ju

-19-

1207 2el. 1330 kp

bb 29. iparosítják hajduböszörményt

vid fm sk 3 ju ká

1967. január 13.

a hajduböszörményi városi tanács végrehajtó bizottsága pénteken a nagy hajdusági város harmadik ötéves tervéről tárgyalt. a város jelenleg iparilag fejletlen, s ez oka annak, hogy lakosainak száma az elmúlt öt esztendőben 32. 199- ről 30.401- re csökkent. jelenleg több mint háromezren járnak más városokba dolgozni. a lakosság 65,1 százaléka mezőgazdasági munkából él, ami országos viszonylatban magas arány.

az ipari elmaradottság megszüntetésén segít a harmadik ötéves terv. az idén kezdte meg működését a finommechanikai vállalat, épül a szalag- és zsinórgyár üzemcsarnoka. ide települ az április 4. gépgyár egyik részlege is, ezenkívül még más gépipari üzem is kap hajduböszörmény. az ipartelepítésre, valamint a meglévő iparvállalatok fejlesztésére mintegy 200 millió forintot költenek. ezzel elérik, hogy 1970- ig mintegy 2800 fővel emelkedik az iparban foglalkoztatottak száma. a várost is tovább fejlesztik; korszerűsítik az uthalózatot, fásítanak, parkosítanak. emeltes, modern lakóházakban ötszázötvennégy lakás, továbbá hét bölcsőde, általános iskola, óvoda, valamint általános iskolai diákotthon épül. /mti/

bb. 31. szakmát tanul a parasztság: több mint 70 000 szakmunkás a mezőgazdaságban

1 cs/j/ie/3/gy/cz

1967. január 13.

1961-től a mezőgazdasági szakmunkásképzés bevezetésétől 1964 végéig az iskolák és tanfolyamok több mint 50 000 szakmunkást bocsátottak ki. többségük felnőtt korban kezdte meg a nagyüzemi követelményeknek megfelelő, új mezőgazdasági szakmák elsajátítását, s csak alig négyezren voltak „tanulókorúak”, ugyanebben az időszakban 80 000-en végezték el az alapfokú traktorosképző tanfolyamot. a mezőgazdaság átszervezését követő években az új nagyüzemek szakmunkás-szükségletének gyors kielégítése volt a legfontosabb feladat, ezért azokban az években az iskolák 27 szakmunkára készítették fel hallgatóikat.

/folyt. köv./

- 20 -

1301/200
1332/144

bb, 31. / szakmát tanul.... 1. folyt./ gy

1965-ben a mezőgazdasági szakmák számát 16-ra csökkentették, s egyúttal minden szakterületen átfogóbb, korszerűbb, az új igényeknek jobban megfelelő oktatási rendszert vezettek be. a korábbi időszakhoz képest előtérbe került az idősebb szakmunkás-korosztályok utánpótlása, illetve kiegészítése, tehát a fiatalokat mind nagyobb számban vonták be a szakmai képzésbe. a legutóbbi két év alatt újabb 21 000 szakmunkás végzett. jellemző, hogy a fiatalok számaránya erőteljesen megnőtt: 14 000 volt a felnőtt hallgató és 7 000 a fiatal.

a betanított mezőgazdasági munkások száma 31 speciális munkakörben /traktoros, gépi fejő, öntözési, rét-legelőművelési, gépi szénaszáritási, stb./ az utóbbi két év alatt 11 000-rel nőtt. 1966 őszén megkezdődött a mezőgazdasági szakmunkás-továbbképzés is. ez az oktatási típus az általános munkaköri szakképzés után egy-egy különleges termesztési ágra - paprika-, hagyma-, dohány-, dinnyetermesztés, stb. - képez „mestereket”, - jelenleg 800-at. a szakmunkásképző iskolák tavaly ősszel 15 000 felnőtt és 6 000 általános iskolából kikerült fiatal hallgatót vettek fel. a betanított munkásképző tanfolyamokon 17 000-en tanulnak, közülük 800-an traktorosnak készülnek.

a szakmunkásképzés minőségi fejlesztését jelzi, hogy míg az 1962/63-as tanévben még a tanulóknak csaknem fele ki-helyezett osztályokban tanult, addig az idén már majdnem valamennyien helyet kaptak a szakmunkásképző iskolákban. az iskolák száma ezidő alatt 12-ről 50-re nőtt. /mti/

bb. 27. felkészülnek üzemelnk a magyar atomerőmű építésére

1 sl/lk/ie/6/gy/cz

1967. január 13.

mint ismeretes, a magyar-szovjet megállapodás alapján építendő 800 megawattos magyar atomerőmű berendezéseinek nagy részét a szovjetunió szállítja, de a magyar gyárakban is készülnek különböző gépek, felszerelések, s az építkezés és sokféle szerelés is vállalataink feladata.

bár a részlegkérdésekről, a feladatok elosztásáról a következő hónapokban döntenek, már megtartották első tanácskozásukat azok a legnagyobb vállalatok, amelyeknek közreműködésével számolni lehet.

/folyt. köv./

- 21 -

1305/200
1332/144

bb. 27. felkészülnek.... 1. folyt./ gy

a transzformátorokat és a kapcsoló-állomásokat valószínűleg a ganz villamossági művek, a hűtőviz-ellátáshoz szükséges szivattyukat, csőrendszereket a ganz-mávag, a tápházi segédberendezéseket, vizlágyítókat az április 4. gépgyár szállítja és biztosra vehető a láng gépgyár közreműködése is. Lehetséges, hogy az erőműhöz szükséges négy, egyenként 200 megawattos generátort a ganz villamossági művek gyártja majd. részt vettek a tanácskozáson a leendő építők, az ém 26-os vállalat és a gyárkéreményépítő vállalat megbízottai, továbbá a villamos erőmű tervező- és szerelő vállalat szakemberei.

az első megbeszélés csak tájékoztató jellegű volt, de szóba került több sajátos feladat, amelynek megoldására előre felelőket kell készíteni. Ilyen például a különleges, a szokásosnál kétszer nagyobb fajszávu betonszerkezet kezelésének problémája, s az, hogy már a szerelés korai szakaszában rendkívül nagy tisztaság szükséges. a dolgozók ruháján még gombnak sem szabad lennie, mert, ha egy véletlenül leszakad, s a berendezésbe kerül, komoly zavarokat okozhat.

rövidesen a kétoldali megbeszélések is megkezdődnek az erőmű beruházó vállalat és a közreműködő üzemek között. az illetékes szovjet ipari és kereskedelmi szervekkel is állandó kapcsolatot tartanak fenn, s az év folyamán végleg eldől, hogy az 1975-re felépülő magyar atomerőmű mely berendezéseit szállítja majd a szovjetunió, s melyeket a magyar üzemek./mti/

bb 32. időjárásjelentés

Lk/m/

1967. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1967. január 13-én, pénteken 12 óra 50 perckor:

párás, ködös, mérsékelten hideg idő

a brit-szigeteken át délkeleti irányban folytatódik az enyhe, óceáni légtömegek beáramlása szárazföldünkre. az átmenetileg erős északnyugati széllel járó enyhülés csütörtökön részben közép-európa is kiterjedt. péntek reggelre viszont az összefüggő hóréteg hűtőhatása miatt az enyhe levegő-fajta az alsóbb rétegekben felszámolódtott és csupán nyugat-európa óceáni frontvonalá mentén alakult ki fagypon alatti hőmérséklet.

/folyt. köv./

13,25/m

-22-

13.25.20

bb 32. /időjárásjelentés ... 1. folyt./ m

hazánkban csütörtökön az északkeleti megyéket kivéve 2-7 órás napfénytartamot mértek. az ország északnyugat, dél-kelet irányu tengelyében egy átvonuló időjárási front következtében felszakadozott a medencét borító hideg légpárna, így ott a hőmérséklet napközben 0 - plusz 4 fokig emelkedett. ezzel szemben a délnyugati határszélen, ahol egész napon át megmaradt a hideg levegőtömeg, a legmagasabb hőmérséklet csak minusz 1- minusz 4 fokig terjedt, sőt a tiszántulon 0 - minusz 5, az északi hegyvidéken pedig minusz 5 - minusz 8 foknál nem mértek magasabb értékeket. péntek hajnalra a dunántulon általában minusz 1 - minusz 10, a tiszántulon minusz 10, - minusz 20 fokos fagyok voltak, sőt hidasnemetiben minusz 20, szendrőládon minusz 22 fokot mértek. a ma reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt csak szórványosan fordult elő jelentéktelen havazás. délelőtt 11 órakor sopronban plusz 3, szegeden minusz 11 fokot mértek.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke plusz 0,3 fok volt, 1,5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszint-re átszámított légnyomás 767 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: erősen felhős, hideg idő, szórványosan előforduló havazással. mérséklet, változó irányu szél. sokfelé párásság, köd, zuzmaraképződés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 4 - minusz 9, helyenként minusz 10 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton minusz 2 - minusz 7 fok között.

a duna vizállása budapestnél 324 centiméter. /mti/

bb 34. átszervezés közben növeli termelését a palma gumigyár - könnyűipari kombinát nyiregyházán
1967. január 13.

427 millió forint termelési értékkel - 28 millió forintos túlteljesítéssel - zárta 1966 évi tervét az országos gumipari vállalat palma gumigyára. hozzávetőleg félszáz új terméket hozott forgalomba, közülük néhány -, például az agybetétnek is használható gumimatrac-, külföldön is nagy sikert aratott.

/ folyt. köv./

13,50/

14.01.20

-23-

bb 34. / átszervezés közben... 1. folyt./-ju

a termelési értéket az idén 470 millió forintra kívánják növelni. ezen belül az export értéke a tervek szerinti megközelíti majd a 180 milliót. ezzel termelésük csaknem kilencszerese, exportjuk pedig harmincháromszorosa lesz a tíz évvel ezelőttinél.

szervezési téren is nagy feladatok állnak a gyár előtt. a budapesti részleg fokozatosan a „szellemi központ”, szerepét tölti be. feladata egyre inkább a fejlesztés megalapozása és a vidéki egységek új gyártmányainak előkészítése lesz. magát a termelést túlnyomórészt a vidéki telepekre összpontosítják.

nyiregyházán, ahol már most is 300 főnyi létszámmal dolgozik a gyár új részlege, könnyűipari kombinátot hívnak életre. már most is ott gyártják a labdákat, a gumifonalat az azbesztszigetelőlemezt és a szivacsokat, a jövőben pedig ott állítják elő azokat a termékeket is, amelyek „kinövik”, a fővárosi telep szűk kereteit. ez a részleg veszi át majd számos olyan könnyűipari cikk gyártását is, amit jelenleg a cordatic, a tauril, illetve a hungária műanyagfeldolgozó vállalat készít. 1968-ban, a teljes felfutás után nyiregyházán a termelési érték eléri az 500 millió forintot.

erőteljesen fejlesztik a váci gyár részleget is. 1966-ban például 85 000 abroncsot futóztak, erre az évre 100 000 futóasztalt vettek tervbe. a váci gyártott ragasztóoldatból az idén előreláthatólag már külföldre is jelentős mennyiséget tudnak szállítani. a hulladékgyűmi feldolgozás értékét, mint-hogy a múlt év végén két új, korszerű gépsort állítottak üzembe, a tavalyi 20 millióról 40 millió forintra növelik az idén. az új gépsor egyébként magyar szabadalom - a gyár szakemberei fejlesztették ki a jászberényi aprítógéppal együtt - és önmagában is kitűnő exportcikk. már létrejött a szerződés jogszláviával három gépsor szállítására és a közeli hetekben érkeznek azok az angol szakemberek akik szintén igényt tartanak a gépsorra, illetve a magyar szabadalomra./mti/

--

14,10/m

14 14 2elw

-24-

bb 33. a ruhaiparban minden harmadik dolgozó szocialista brigádtag - ülést tartott a ruházati szakszervezet központi vezetősége

t sz j 5 ju 1e

1967. január 13.

pénteken tartotta ez évi első ülését a ruházati ipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. varga józsef főtitkár a ix. pártkongresszus határozatainak végrehajtásával kapcsolatos szakszervezeti feladatokról szólt, majd friedl józsef titkár ismertette a kongresszusi verseny eredményeit. elmondotta, hogy a verseny nyomán az ipar dolgozói sikeresen teljesítették 1966. évi tervfeladataikat, exportkötelezettségeiknek egy hónappal korábban tettek eleget. a termelés növekedésének eredménye az is, hogy a dolgozók keresete átlagosan 7,5 százalékkal emelkedett a versenyidőszakban. az új gazdaságirányítási rendszer előkészületei sok bátor kezdeményezésre ösztönözik a gyárak vezetőit. az anyagellátási zavarok megszüntetése érdekében a vállalatok szerződéseket kötöttek a számukra alapanyagot szállító textilgyárakkal, a munkaerőhiány enyhítésére pedig bedolgozói rendszer bevezetésével kísérleteznek, vagy újabb telephelyeket nyitnak vidéken.

a szakszervezet központi vezetősége elfogadta az 1967 évi munkaverseny célkitűzéseit. a konfekcióiparban minden harmadik dolgozó szocialista brigádtagban tevékenykedik, s a brigádmozgalom ilyen nagy arányú kiszélesedése azt jelenti, hogy fokozottabban számítani lehet a brigádok segítő és kezde-

ményező-készségére. a hazai és külföldi vásárlók körében megnövekedett a magyar konfekcióipar termékeinek kereslete, s a gyárak képesek arra, hogy ezt a keresletet nagyobb mennyiségű, jobb minőségű termékkel elégítsék ki./mti/

--

bb 38. halálal végződött a vita

vid fm sk 3 ju ká

1967. január 13.

tavaly novemberben polgárdi községben ifj. márkus jános és daróczi károly összeszólalkozott két eltűnt zsákon. a vita hevében márkus jános társának ugrott. a dulakodás közben márkus szoritásától daróczinál sokk lépett fel és a szerencsétlen ember nyomban meghalt.

a megyei bíróság halált okozó testi sértés büntetéseért ifj. márkus jánost ötévi szabadságvesztésre ítélte, mellékbüntetésként pedig négy évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ügyész súlyosbításért fellebbezett./mti/

--

14,30

14 31 2elw

-25-

bb. 35. 22 100 köztisztelőben álló személy a szabolcsi választási elnökségben és választókerületi bizottságokban

vid-fm/tné/2/ká/gy/cz

1967. január 13.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottsága pénteken nyiregyházán ülést tartott, amelyen a megyei választási szervek tagjait jelölték ki. jóváhagyták a megyei választási elnökség, a 19 országgyűlési képviselői választókerületi és a 98 megyei tanácsági választókerületi bizottság tagjaira be-terjesztett javaslatot. szombatig a járási és községi népfront-bizottságok is kijelölik azokat a személyeket, akik a választások előkészítésében és lebonyolításában működnek közre. szabolcs-ban a megyei, járási és községi választási elnökségek és vá-lasztókerületi bizottságok munkájában 22 100 köztisztelőben álló személy vesz részt. a hazafias népfront bizottságoknak a választási szervek tagjaira vonatkozó javaslatait az illetékes tanácsok végrehajtó bizottságai megyszerte egységesen január 18-án erősítik majd meg./mti/

bb. 36. nagyteljesítményű kalcináló kemence építését kezdték meg az almásfüzitői timföldgyárban

vid-szf/tné/4/ká/gy/cz

1967. január 13.

a bővülő almásfüzitői timföldgyárban korszerű, nagytel-jesítményű kalcináló kemence építéséhez kezdtek. az ilyen for-gó kemencékben fejeződik be a timföldgyártás folyamata: égetés-sel timfölddől alakítják a hidrátot. a nyugatnémet gyártmányu új kalcináló kemence hossza 50 méter, nem nagyobb a gyár jelen-legi kemencéinél, teljesítménye azonban lényegesen meghaladja azokét. naponta 450 tonna timföldet égetnek majd benne, négyszer többet, mint jelenleg a gyár egy-egy kemencéjében. így ez az e-gyetlen új kalcináló berendezés elegendő lesz ahhoz, hogy 1970-re kétszeresére növeljék a timföldgyár termelését.

az új berendezés felépítésére 50 millió forintot költe-nek. a kemencetést egyes részeit a jászberényi aprítógépgyár-ban állítják elő. a 22-es építőipari vállalat dolgozói most az alapokat építik, s áprilisban a gyár és gépszerelő vállalat munkásai német szakemberek irányításával kezdik meg a szerelést.

a timföldgyár és az építők igen rövid határidőt tűztek ki: augusztusra tervezik a próbatermelés megkezdését./mti/

14,40/m
1444 zml

-26-

bb. 37. befagytak a bükki források, jégcsipkévé dermedt a lilla-füredi vizesés

vid-szf/sk/4/ká/gy/cz

1967. január 13.

a napok óta tartó kemény hidegben befagytak a bükki for-rások. a keletbükki állami erdőgazdaság bükki erdősegeiben kö-rülbelül 160 forrást borít vékonyabb-vastagabb jégpáncél. néhány napja nem ad vizet a margit-forrás, amely egykor a massai völgybe települt fazola féle őskohót látta el. befagyott a király-kuti, a létrástetői, a jávorkuti és az andókuti forrás is, a garadna-patak felső folyása, amely az ómassai pisztrángtelep tavait táplálja, mintegy másfél kilométernyi szakaszon befagyott.

jéggé merevedett a szinva-patak vizesése is a lilla-füredi palota szálló mellett, valóságos jégcsipkét alkotva. a karvastagságu, 15-20 méteres jégcsapoktól a tűvékony jégszilánkokig váltakoznak a mintegy 30 méter széles, pompás látványt nyújtó jég-csipkefüggöny alkotó elemei.

az erdészek rendszeresen törlik a források vizét a vadcsa-pások és az etetők környékén, hogy a csaknem 80 centis hóban te-lelő vadak ivóvizet találjanak./mti/

bb. 39. borvető béla ujságró,

gg/zs/gy/cz

1967. január 13.

a magyar rádió munkatársa hosszú betegség után, 46 éves korában elhunyt- temetéséről később intézkednek./mti/

bb 40. a magyar-indiai kulturális munkaterv

1 tf/j -lm zs /1/

1967. január 13.

alapján háromhónapos tanulmányutra Indiába utazott dr. horváth tiber, a budapesti keletázsiai művészeti múzeum igazgatója. több városban és tudományos intézetben a magyar művészeti kul-turáról tart előadást. részt vesz baroda egyetemi városban a magyar festészeti anyagból január 20-tól látható kiállítás megnyitó ünnepségén. a tárlat anyaga - amelyet később új-del-hiben is bemutatnak - mintegy 60 alkotást ölel fel, köztük bartha lászló, főnyi géza, kohán györgy, konfár gyula, kurucz d. istván, miháltz pál, somos miklós, szinte gábor, kádár györgy, kmetty jános, tamás erwin, vecsési sándor festményeit, bernáth aurél, domanovszky endre táblaképeit./mti/

15.35/szb 1640 sz

-27-

KA

bb 41. a világ legnagyobb légkondenzációs berendezését szállítottuk az nszk-ba

i sl/lk-lm ie /4/

1967. január 13.

a nyugatnémet gea cég a komplex külkereskedelmi vállalat útján 150 megawatt teljesítményű hellel-forgó fűtő légkondenzációs berendezést rendelt, amit egy negyveten az ibbenbüreni erőműben ez év tavaszán helyezni üzembe. az ottani víz-szegény vidéken különösen nagy hasznát veszik a berendezésnek, mert éppen az a nagy előnye, hogy nem vízzel, hanem levegővel kondenzálja a turbinából kiáramló gőzt. teljesítményét tekintve a gépegység világrekordernek számít.

a hűtőgépgyár a hűtőelemeket, a láng gépgyár a keverő-kondenzátort készítette, s az összesen 110 vagon megöltő berendezés kellő időben a helyszínre érkezett. a hűtőelemeket részegységeként még itthon előre összeszerelték, így kevesebb volt a helyszíni munka. mind a hűtőelemek, mind a keverőkondenzátor szerelése befejeződött, a szabályozó- és védőszalag szerelése ugyancsak befejezéséhez közeledik. így semmi akadály, hogy ez év márciusában az erőművel együtt a magyar gyártmányú légkondenzációs berendezést is üzembe helyezzék./mti/

--

bb 42. új, nagyhatású gyógyszerek előkészítésén dolgoznak a chinoin kutatói

i tz/gg-lm ie /6/

1967. január 13.

az idén is széles fronton veszi ki részét a betegségek elleni küzdelemből a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára. ennek megfelelően nagy erővel folytatja rekonstrukciós és beruházási programjának végrehajtását is.

miután a tervezett rekonstrukció első ütemében - összesen 550 millió forint értékben - felépült többek között négy új üzemszár, három raktár, egy 1500 személyes öltöző, illetve fürdő, új laboratóriumi épület és korszerű irodaház, s megvalósultak a kommunális beruházások is, most már csak két további raktár épül, de az év végére ezek is elkészülnek. új beruházás-ként pedig tavasszal megkezdődik és a jövő év végére be is fejeződik az istvántelki uton egy csaknem negyvenezer léghőmérő új kiserelő részleg építése.

/folyt. köv./

16.42/szb 16⁴⁰s₀₀

-28-

RA

bb 42. /új, nagyhatású...1. folyt./-lm

erőteljesen folyik a chinoinban a kutató-munka is. jelenleg 26 új, természetesen csak évek múlva forgalomba kerülő gyógyszerkülönlegesség előkészítésén dolgoznak, különböző betegségek megelőzésére vagy gyógyítására. egy félszintetikus penicillin-készítmény például makacs vese- és egyéb fertőzések leküzdésére lehet alkalmas. a gyermekfogászat részére olyan tablettás gyógyszer előállítását készítik elő, amely az előjelek szerint védelmet nyújthat a későbbi fogszuvasodás ellen. kidolgozták azt a módszert is, amellyel az egyik eddig csak tablettá-formában készült köhögés elleni szert, a gyermekek számára a jövőben szirup formájában is előállíthatják. bár a végleges eredmény még távolabb van, a kezdeti sikerek biztatók. egy olyan újfajta fájdalomcsillapító előkészítésében, amely - minthogy semmiféle káros mellékhatása nincs - orvosi utasítás nélkül is szedhető. ebben dr. knoll józsef professzornak, a budapesti orvostudományi egyetem gyógyszerintézetének igazgatójának irányítása alatt dolgoznak a gyár kutatói.

egyik legjelentősebb munkájuk - szintén knoll professzor közreműködésével a központi idegrendszerre ható különböző szerrek kikísérletezése. az egyik ilyen gyógyszernek a kipróbálásában nemcsak a hazai, hanem a szovjet tudományos intézmények is részt vesznek. az ideggyógyászati rendeltetésű sorozat több más tagja még csak az állatkísérleteknél tart, ezek azonban eddig igazolták a kutatók előzetes várakozásait./mti/

--

bb 43. meghalt somló jános elvtárs

-lm -cz

1967. január 13.

január 12-én, 66 éves korában, hosszantartó betegség következtében elhunyt somló jános elvtárs a párt, és a forradalmi munkásmozgalom régi harcosa, nyugdíjas, az mszmp központi bizottsága irodájának társadalmi munkatársa.

hamvasztás előtti bucsuztatása január 18-án, szerdán fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben. a családtagok, barátok és harcostársak 11 órától róhatják le kegyeletüket az elhunyt ravatalánál.

mszmp kb apparátusának székházi
pártszervezete
magyar partizán szövetség

/folyt. köv./

15.45/lm 16⁴⁰s₀₀

x x x

- 29 -

RA

bb 43. /meghalt... 1. folyt./-lm

somló jános elvtárs egész életét a munkásosztály ügyének szentelte. 1901. május 2-án született tiszavárkonyban, mint vasas szakmunkás 1920-ban került kapcsolatba a munkásmozgalommal. 1921 óta volt tagja a pártnak.

a huszas években részt vett az mszmp, majd a kimsz szervezésében. 1929-ben a kmp északi kerületi vezetőségének tagja volt. illegális tevékenységéért a horthy fasizmus a harmincas és a negyvenes években is több alkalommal börtönbe vetette, majd hosszú időre kitiltotta budapest területéről is. a háboru éveiben borba került, ahol csatlakozott a jugoszláv partizánokhoz. a felszabadulás után több felelős beosztásban dolgozott. az új demokratikus rendőrség tisztje, majd a földművelésügyi, később kohó- és gépipari minisztérium erőszakos igazgatóságán dolgozott. megromlott egészsége miatt 1957-ben nyugállományba került. nyugdíjazása után, haláláig, a központi bizottság irodája társadalmi munkatársaként dolgozott. eredményes tevékenységéért több kormánykitüntetésben részesült. hatvanadik születésnapján munka érdemrenddel tüntették ki. az ellenforradalom alatti helytállásáért 1977-ben „munkás-paraszt hatalomért emlékérmét, kapott.

somló elvtársban a párt és a munkásmozgalom egyik kiváló harcosát veszítettük el. somló jános elvtársat gyászolja családja; emlékéét kegyelettel őrzik elvtársai és barátai./mti/

bb 44. sáncolják a havat borsodban

vid kz/sk-lm /4/ ká

1967. január 13.

a dombokról lefutó hólé a lejtők aljában összegyűlve belvizeket okoz, eliszapítja a földeket, kiáztatja a vetéseket. az így keletkezett károk megakadályozására borsodban kialakult és kitűnően bevált a „hósáncolás,„ módszere. a megye lejtős területein gazdálkodó termelősövetkezetekben - mintegy 150 közös gazdaságban - már meg is kezdték ezt a munkát. a dombokra futó szántóföldeken a rétegvonalakkal párhuzamosan egy-két méter széles, 60-80 centi magas „hósáncokat,„ emelnek. ezek lassabban olvadnak, s így „levük,„ nem folyik szét, hanem beszívároq a talajba. a lassított olvadás azon túlmenően, hogy megakadályozza az eróziós károkat, számottevő azért is, mert ezen a szélsőséges időjárású vidéken éppen a tavaszi hónapokban marad ki gyakran a csapadék./mti/

16.00/lm 16⁴⁰ S₁

-30-

Rk

bb 45. megsértette a szövetkezeti demokráciát - Leváltották a magyarországi termelősövetkezet elnökét

vid kz/sk-lm /8/

1967. január 13.

a szövetkezeti demokrácia sorozatos megsértése és a gazdálkodásban elkövetett hibák miatt a baranya megyei magyarországi közös gazdaság tagsága leváltotta az elnököt. bódis károly, a volt elnök, egy idő óta megfélemedezett arról, hogy vezetői tisztségében is a közösséget szolgálja és felelősséggel tartozik neki. nem hívta össze a vezetőségi üléseket és a közgyűléseket, lekezelően bánt a tagokkal. a működése nyomán kialakult rossz légkört természetesen megsínylette a gazdálkodás is. mindig megkéstek az időszerű munkákkal, tetemes termékielmaradások voltak. az ellenőrző bizottság az elnök működését vizsgálva egyéb szabálytalanságokat is felfedezett és ezért a bizalommal visszaélő vezető leváltását javasolta a közgyűlésnek. a tagság egyetértett a javaslattal. az egész vezetőséget újra választotta, az elnöki tisztség betöltésével pedig egy tapasztalt szakembert, róka lászló mezőgazdasági mérnököt bízta meg. a volt elnök továbbra is a közös gazdaságban maradt. az állattenyésztésben dolgozva igyekszik újból kiérdemelni társai megbecsülését./mti/

bb 46. több mint 500 kilométer hosszú jégpáncél a tiszán befagyott a balaton is

i sb/tr-lm 1e /3/

1967. január 13.

hazai folyóink jégpáncélja pénteken tovább növekedett. egy nap alatt csaknem megkétszereződött a befagyott tiszai mellékfolyók száma. jelenleg 12 mellékfolyón áll a jég, s most már csak kettőről, a fehér és a fekete körösről jelentettek jégzajlást. tovább nyújtózkodott a tiszai jégtakarója. a folyó jégmezőinek együttes hossza csütörtökön még csak 350 kilométer volt, de pénteken már meghaladta az 500 kilométert. egyedül a sajtó torkolata és tiszabura közötti 90 kilométeres folyószakaszon zajlik még a tiszai.

a dunántúli „jég helyzet,„ leglényegesebb változása, hogy pénteken befagyott a balaton. ezúttal a szokásosnál jóval lassabban alakult ki az összefüggő jégpáncél. a több évtizedes statisztikai adatok szerint ugyanis leggyakrabban december 24-e táján áll be a tavon a jég. most tehát kéreken 20 napot késelt a balaton. síófok környékén jelenleg 12 centiméter vastag a jég, másutt 7-15 centiméter. a velencei tavat 10-12 centiméter vastag, összefüggő jégtakaró fedi. a dunán nincs említésre méltó változás. mellékfolyói zajlanak, illetve a marcalon, a rában és az ipolyon áll a jég. az országban tehát összesen 15 mellékfolyót borított be álló jégpáncél./mti/

16.40/lm 17³⁵ P₂

Rk

bb 47 az ország egyik legkorszerűbb tanmühelye épült fel dunaujvárosban

vid-szf/sk szb ká /2/

1967. január 13.

a dunaujvárosi felsőfoku kohászati technikumban, ahol kohászati, acélszerkezeti és üzemeltető gépész szaktechnikusokat képeznek, 10 millió forint költséggel 70 méter hosszú korszerű tanmühelyt építettek. az épületben, amelynek műszaki átvétele most kezdődött meg, külön-külön fizikai, kémiai, analitikai, metallográfiai és szinképelemző laboratóriumot, géplakatos-, hegesztő- és kovácsolóműhelyt, valamint hőkezelőt rendeznek be. a tágas öntőcsarnokba kis kupoló kemencét és két kis ivfény kemencét is beállítanak. a gépekre, a vizsgálati és laboratóriumi felszerelésekre 15 millió forintnyi összeget fordítanak.

az országnak ezt az egyik legkorszerűbb tanmühelyét teljesen felszerelve szeptemberben, az iskolaév elején adják át rendeltetésének. /mti/

bb 48. eltemették dr. schwáb nándor oboaművészt

t ol/j szb zs /2/

1967. január 13.

pénteken a farkasréti temetőben a rokonok, a barátok, pályatársak, tanítványok és tisztelők, - köztük zenei életünk számos kiválósága - jelenlétében nagy részvétellel temették el dr. schwáb nándor munka érdemrendes oboaművészt, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanárát, a filharmóniai társaság és a magyar állami operaház nyugalmazott tagját.

a ravatalnál rudas imre érdemes művész, tanszékvezető a liszt ferenc zeneművészeti főiskola igazgatósága és tanári kara, brunovszky károly a magyar állami operaház és a filharmóniai társaság, csabai ottó a zenekari szólamtársak nevében mondott bucsubeszédet. utolsó tiszteletadásként a zenekar tagjaiból alakult fuvősegíttés beethoven gyászindulójából játszott egy tételt. /mti/

16.42/szb 17.35/pc

-32-

MB

bb 49. tudományos békekonferencia az európai biztonság kérdéseiről és problémáiról pécsen

vid-fm/tné- lm /9/ ká

1967. január 13.

az európai biztonság kérdéseit és problémáit vitatták meg a dél-dunántúli értelmiségiek - főként a tudományos élet képviselői - azon a békekonferencián, amelyet az országos béketanács, a hazafias népfront baranya megyei, pécsi városi bizottságai, illetve a pécsi tudományos intézetek rendeztek pénteken pécsen, az egyetem aulájában.

a tanácskozást dr. lissák kálmán akadémikus, kossuth-dijas egyetemi tanár, az országos béketanács tagja nyitotta meg. köszöntötte a konferencia résztvevőit, köztük harmati sándort, a hazafias népfront országos tanácsának titkárát, valamint a baranya, somogy, tolna, hajdu megyék képviselőiként megjelent vendégeket, tudósokat, közéleti vezetőket. megnyitó szavaiban arra utalt, hogy az emberiség történetéből, így hazánk történetéből is sok példát lehetne idézni arra, amikor a tudományos élet legjobbjai ott harcoltak a társadalmi haladás útjában. ma az egyesült államokban, az imperialista célokkal, a vietnami amerikai agresszióval szembenálló tudósokat hátrányos megkülönböztetések érik, e megkülönböztetések ellenére azonban állandóan erősödnek soraik és a békéért, a haladásért vívott harcukban mi is támogatjuk őket, együttműködünk velük. a tudományos élet képviselőit különös felelősség terheli a béke és a társadalmi haladás ügye mellett kiállásban. ennek a békekonferenciának az is a célja, hogy a fentiekből rátkháruló feladatokat világosan megfogalmazzuk és erőnkhez mérten a megvalósuláshoz segítsük.

a tudományos békekonferencia vitaindító előadását dr. haraszti györgy, a pécsi egyetem tanszékvezető tanára „az európai biztonság aktuális problémái” címmel tartotta, utalva arra, hogy az európai biztonság kérdései az utóbbi időszakban az érdeklődés homlokterébe kerültek. az európai és az egyetemes biztonság összefüggéséről szólva a következőket mondta:

/folyt.köv./

17.05/lm

-33-

MB

bb 49. /tudományos....i. folyt./-lm

- az egyesült államok szégyenteljes vietnami agressziója az egész világ békéjét fenyegeti. egy-egy kontinentális biztonsági rendszernek a megteremtése azonban mégis komoly hozzájárulást jelenthet az általános béke ügyéhez, mert elősegíti az egy kontinenshez tartozó államok közötti viszályok szűkebb körön belüli békés elintézését, a béke és biztonság megteremtésének útjában álló egyes speciális akadályok felszámolását és a legközvetlenebbül érdekelt államoknak az agresszióval szembeni közös fellépését. az egy földrész biztonságát megteremtő rendszer tehát az egyetemes békerendszer része, értékes hozzájárulás az egész világ békéjének és biztonságának biztosításához. így fogja fel helyesen a regionális biztonság problémáját az ensz alapokmánya is.

az előadást korreferátumok egészítették ki. pethő tiber ujságíró, az országos béketanács alelnöke a nato válsága, új irányzatok franciaország és a német szövetségi köztársaság külpolitikájában, dr. tóth józsef, a pécsi marxista-leninista esti egyetem igazgatója a két német állam felelőssége európa biztonságáért, dr. rédei jeno, a konjunktúra és piackutató intézet igazgatója európai biztonság és az európai államok gazdasági kapcsolatai, rozs lászló, a pécsi pártiskola igazgatója az európai munkásmozgalom szerepe és feladata európa biztonságának megteremtésében és dr. ruzsás lászló kandidátus, a mta dunántúli tudományos intézetének munkatársa a dunai államok hozzájárulása az európai biztonság megteremtéséhez címmel mondta el nagy érdeklődéssel fogadott korreferátumát. a tudományos konferencia dr. lissák kálmán akadémikus zárszavával ért véget./mti/

bb 50. diszvilágítást kapott az egri minaret

vid-szf/tné- lm /1/ ká

1967. január 13.

a napokban hatalmas reflektorokat helyeztek el eger egyik nevezetessége, az 54 méter magas minaret körül. a török korból megmaradt ritka építészeti emlék három irányból kapja a fénysugarakat, amelyek késő éjszakáig megvilágítják./mti/

17.15/Lm

-34-

VRK

bb 51. péter jános fogadta az új japán nagykövetet

tr/s la

1967. január 13.

péter jános külügyminiszter fogadta masao yagi-t, japán új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét./mti/

bb 52. tanácskozás az öntözésfejlesztés és szakmérnök képzés feladatairól

cs/j/s ie la

1967. január 13.

a magyar agrártudományi egyesület öntözéses növénytermesztési szakosztálya pénteken tanácskozást rendezett a technika házában az öntözéses gazdálkodás, illetve az öntöző szakmérnök képzés eredményeiről és a soron következő feladatokról. dr. soos gábor földművelésügyi miniszterhelyettes megnyitója után géczy károly, a földművelésügyi minisztérium öntözési és talajergazdasági igazgatóságának vezetője és dr. petrasovits imre, a gödöllői agrártudományi egyetem docense számolt be a meghívott szakemberek és az érdekeltektől társintézmények képviselői előtt az öntözéses növénytermesztés jelenlegi helyzetéről, az idén, illetve a következő években sorra kerülő fejlesztési feladatokról, illetve az öntöző - szakmérnök képzés tapasztalatairól, a konkrét termelési igényekhez kapcsolódó fejlesztési tervekről. a tanácskozás előkészítésekképp a magyar agrártudományi egyesület felmérte az agrártudományi egyetemen illetve a főiskolákon eddig végzett szakmérnökök helyzetét, munkájuk eredményeit, s összegyűjtötte az öntözési hálózat további kiterjesztésére, korszerűsítésére vonatkozó javaslatokat. a tanácskozás résztvevői az előadásokat érdekes, figyelemreméltó észrevételekkel, indítványokkal egészítették ki./mti/

bb 53. helytörténeti szabadegyetem szegeden

vid/fm/tné/s /1/ ká la

1967. január 13.

szegeden a tit csongrád megyei szervezetének rendezésében helytörténeti szabadegyetem nyílt. az első előadást pénteken dr. búlint alajos, a móra ferenc múzeum igazgatója tartotta. „a város középkora,„ címmel.

a szabadegyetem tematikáját úgy választották meg, hogy az előadások a tiszaparti város történetének legfontosabb szakaszait tükrözzék./mti/

17.40/ej 82096

-35-

VRK

a szerkesztőségek figyelmébe !

a bb 43. sz. hír / meghalt somló jános elvtárs / második bekezdése után , a csillag előtt az aláírás szövege helyesen :

az mszmp xiii. kerületi bizottsága

az mszmp kb apparátusának székházi pártszervezete

/ a magyar partizánszövetség az aláírásból törlendő! /
/mti/

bb 54. szélesítik az országutakon az áttöréseket - a nagy munkagépeket felkészítik az esetleges újabb hótakarításra

hbj/tr/s /4/ ie la

1967. január 13.

egy-két mellékutvonal kivételével - az ország valamennyi útja járható. a közúti igazgatóságok azonban még nem fejezték be a hótakarítást. a nagy hófúvások után jónéhány főútvonalon csak egy nyomvonalon törték át nagy hótakarító gépekkel a torlaszokat, s most igyekeznek megtisztítani teljes szélességben a pályát. a mellékutvonalakon is legalább két nyomvonalon igyekeznek közlekedési lehetőségeket teremteni, ez a munka azonban több napot vesz igénybe.

a kpm közúti főigazgatósága még a tél beállta előtt úgy intézkedett, hogy hóvihárban ne induljanak el a hómaró és hótoló gépek, nagy hóekék, kivéve, ha bajbajutottak mentéséről van szó. ezt az intézkedést sokéves tapasztalat alapján hozták. a gyakorlat ugyanis azt mutatta, hogy hóvihárban a gépek szinte teljesen feleslegesen dolgoznak, az átkeléseket percekben belül újból betemeti a hóvihár, viszont ebben a nagy munkában az emberek kifáradnak, a gépek megsérülnek. az idei télen beigazolódott, hogy helyes volt az intézkedés. vihar után gyorsabban el tudják hárítani az akadályokat és kevésbé sanylik meg a gépek a nagy igénybevételt.

kisebb gépsérülések természetesen így is adódnak. a kpm közúti főigazgatóság intézkedett, hogy ezekben a napokban, amikor már csak kisebb erőket kell a takarításra összpontosítani, a gépeket a lehető leggyorsabban hozzák rendbe. a hómarókat, hótolókat most készítik fel az esetleges újabb havazások okozta zavarok elhárítására./mti/

17.42/e 18²⁰ huc

- 36 -

PKK

bb 55. a „harc a szalamandrakkal„ című dráma bemutatója miskolcon

vid fm/sk-lm /2/ ká

1967. január 13.

a miskolci nemzeti színházban pénteken bemutatták capek-kohout: „harc a szalamandrakkal„ című drámáját. a háború elleni küzdelemre mozgósító, 52 képből álló színpadi művet orosz györgy rendezte, aki a drámai hatások fokozására igénybe vette a legkorszerűbb színháztechnikai berendezéseket. a díszleteket és a jelmezeket wegenast róbert tervezte. a darabban a társulat csaknem minden tagja szerepel./mti/

bb 56. színházi bemutató debrecenben

vid fm/sk-lm /1/ ká

1967. január 13.

a debreceni csokonai színházban pénteken este bemutatták gáspár margit: ha megmondod, letagadom című kétrészes szatirikus játékát. a mai tárgyú darabot miszlai istván, a békéscsabai jókai színház művésze rendezte. a főbb szerepeket bánygyörgyi károly, novák istván, szakács eszter és sarlai imre alakította./mti/

bb 57. csehov cseresnyéskertje a szolnoki színházban

vid -szf/tné- lm /1/ la

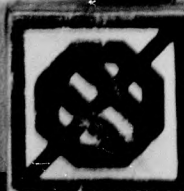
1967. január 13.

csehov cseresnyéskert című komédiáját pénteken este nagy sikerral újította fel a szolnoki szíligeti színház. az előadást berényi gábor rendezte, a főszerepeket hegedüs ágnes, horváth sándor, andaházi margit, upor péter és szilvási annamária főiskolai hallgató alakította./mti/

17.55/lm 18⁵⁰ sm

37.-

PKK

bb. 58. csaknem hétmilliárd forintból gazdálkodik a főváros 1967-ben - ezerrel több új lakás, fejlődik az egészségügy, új iskolák épülnek - ülést tartott a fővárosi tanács

t ni/qg/e zs /8/

1967. január 13.

a fővárosi tanács pénteken ülést tartott, amelyen meg tárgyalta budapest 1967. évi városfejlesztési tervét. sáros Istvánnak, a végrehajtó bizottság elnökének megnyitóját után kőműves István vb elnökhelyettes fűzött kiegészítést a főváros ézevi népgazdasági tervfeladatait, a községfejlesztési alap felhasználását, a főváros költségvetését, a helyiipar növelését, valamint a lakosság ézevi társadalmi munkafelajánlásait tartalmazó fejlesztési programhoz.

Bevezetőben a főváros népmozgalmának fontosabb adatait ismertette. ezek szerint a főváros népessége a múlt év elején 1,951.500 fő volt. a születések és a halálozások egymáshoz viszonyított aránya a korábbihoz képest nagyjából változatlan maradt, a felvándorlás eredményeként viszont - nem végleges adatok szerint - budapest lakossága újabb 14-16 ezer fővel gyarapodott. a főváros munkaerő-helyzetére jellemző, hogy a budapesti munkahelyeken foglalkoztatott 1,287.000 dolgozó közül több mint negyedmilliónak - tehát az összes foglalkoztatottak csaknem 20 százalékának - állandó lakhelye vidéken van, s a budapestre naponta bejáró ingázók száma körülbelül 170 000. a fővárosból vidéki munkahelyre naponta kiutazó dolgozók aránya ennek csak mintegy tizedrésze.

a továbbiakban az előterjesztés visszatekintett az 1966-os év eredményeire és megállapította, hogy a főváros gazdasági, kulturális, szociális és egészségügyi helyzete kedvezően alakult. az ipari termelés előirányzatát, továbbá a közlekedési és a kommunális szolgáltatás tervét a vállalatok várhatóan túlteljesítik. a magas- és mélyépítő iparban mutakozó anyaghiány kedvezőtlenül befolyásolta a tervteljesítést.

a főváros lakosságának pénzbevételei 1966-ban - előzetes adatok szerint - több mint 10 százalékkal - 4,4 milliárd forinttal - emelkedtek 1965-höz képest.

az 1967. évi tervfeladatokat - a 3,7 milliárd forint értékű beruházás megvalósítását, továbbá a költségvetési célokra rendelkezésre álló 3,2 milliárd forint felhasználását - a harmadik ötéves terv irányelvei alapvetően meghatározzák.

/folyt.köv./

18.05/e 1920p.c

- 38 -

bb. 58. /csaknem hétmilliárd...1.folyt./e

ezt szem előtt tartva, a fővárosi tanács a lakásépítkezések ütemének gyorsítását, a szükséges közművesítések végrehajtását állítja a feladatok középpontjába. ebben az évben mintegy 4 600 - a tavalyinál ezerrel több - lakást adnak át, ebből mintegy 1 700 szövetkezeti alapon épül. a tervek szerint az év utolsó negyedében megkezdik próbajelölését a második számú házgyár, amely Zuglóban és a főváros más pontjain épülő újabb lakónegyedek ellátását biztosítja. segítik a magánerebből történő építkezéseket is. a központi szakigazgatási szervek például a lakótelepszerűen épülő társasházak közművesítési és egyéb járulékos feladataira 17 millió forintot irányoztak elő.

népgazdasági erőforrásból számos nagy beruházást fejeznek be, illetve folytatnak 1967-ben. ilyen például a patyolat vállalat műszakonként 100 mázsa kapacitású nagymosodája, a 11. kerületi prielle Kornélia utcai taxitároló, a főspedgyőmrői uti új telephelye, s az óbudai autóbustároló berendezése.

a tanácsi szakigazgatási szervek gazdálkodásában már a gazdaságirányítási reform egyes vonásai is érvényesülnek. a vállalatok ugyanis csak értékesítésekre és az összes béralapra kapnak kötelező tervmutatót, egyébként önállóan gazdálkodnak.

több új beruházás, s jelentős költségvetési összegek biztosítják a főváros oktatásügyének további fejlesztését. rákospalotán a Dózsa György uton 16 tantermes gimnáziumot emelnek, s új intézmény lesz a pestlőrincen épülő nyolctantermes pedagógiai iskola is. a várnegyedben, illetve a pesterzsébeti hősök terén egy-egy 16 tantermes általános iskola szerepel új beruházásként a programban.

az egészségügyi célokra felhasználható összeg meghaladja az egymilliárd 200 millió forintot, s nagyobb beruházások megvalósításával teremtenek jobb körülményeket a kórházakban, orvosi rendelőkben, a körzeti gyógyító-megelőző hálózatban. bővítik például az István kórház c-pavilonját, a csepeli kórházban új konyha épül, a Ganz-márvag-ban korszerűsítik a rendelőintézetet, a Gyáli uti, valamint a Bajcsy Zsilinszky kórházban egy-egy 124 ágyas pavilont rendeznek be, s ugyanilyen intézményt terveznek az Uzsoki utcai kórház részére is, a László kórház pedig 300 ágyas pavilonnal bővül majd.

/folyt.köv./

19.18/szb 1940p.c

-39-

bb. 58. /csaknem hétmilliárd...2.folyt./e

a kórházi ágyak száma egyébként az idén 15 000 fölé emelkedik. az utókezelő osztályok ágyszáma 154-gyel nő, a csepeli kórházban új traumatológiai osztály létesül 64 beteg részére.

a járóbeteg ellátás javítására napi 261 órával növelik a szakorvosi rendelésre fordított időt, s ezzel a fővárosi szakorvosi rendelőintézeti és gondozóintézeti hálózatban naponta csaknem 12 000 munkaórát fordítanak a betegek szakellátására. az üzemi egészségügyi hálózat orvosi munkaideje napi 80 órával emelkedik, a meglévő üzemi rendelők bővítésével és új üzemeknek a hálózatba kapcsolásával. a 18. kerületben új tbc szűrőállomást nyitnak meg. a betegellátás színvonalának emelését szolgálja továbbá tíz új orvosi körzet kialakítása, az ápolónői hálózat pedig mintegy harminc, jólképzett körzeti egészségügyi gondozónővel szélesedik.

a tanácsbíborcsődékben a helyek száma 712-vel emelkedik, a gondozási napok száma pedig 183 000-rel haladja meg az előző évit. komplex beruházás keretében a kacsóh pongrác uti lakótelepen 40 személyes, a kelenföldi lakótelepen három, egyenként 60 személyes bölcsőde épül, s egy-egy új intézménnyel gazdagodik a 2., a 9., és a 20. kerület is. az anya- és gyermekvédelem továbbfejlesztése érdekében 13 gyermekorvosi körzetet és 13 új védőnői körzetet alakítanak ki.

a közvilágítás fejlesztésére 90 milliót fordítanak, 300-zal növelik az utcai lámpahelyek számát, s emellett nagyobb fényerejű higanygőzlámpák és egyéb korszerű fényforrások szaporításával javítják budapest közvilágítását.

a parkok, fasorok gondozására csaknem 50 millió forintot irányoztak elő. a virágokkal beültetett parkok területe 665 000 négyzetméterrel nő, főleg a lakótelepek környékének rendezésével. a terv összeállításánál figyelembe vették a kőbányai, a pesterzsébeti és a csepeli új városközpont parkosítását és a kerületi tanácsok ilyenirányú terveit is.

a fővárosi úthálózat felújítására, korszerűsítésére, a dunai és egyéb hidak karbantartására 220 millió forintot szánnak. erre az évre tervezett nagyobb feladat például az első kerületi hegyalja ut felújítása, a 13. kerületi reitter ferenc utca aszfaltburkolása, a 11. kerületi balatoni ut, a csepeli ady endre utca, óbudán a szépvölgyi ut, továbbá a 2. kerületi vöröshadsereg utja és a 17. kerületi jászberényi ut korszerűsítése.

/folyt.köv./
19.30/szb 1940p¹ -40-

ME

bb. 58. /csaknem hétmilliárd...3.folyt./e

vizgazdálkodási feladatokra 25 millió forint az előirányzat. a sürgősebb teendők közé tartozik a szilas-patak medrének rendezése, a rákos patak váltó utca és határ ut közötti szakaszának védelmi munkái, az ördögárok rendezése és a dunai partfalak javítása.

az előterjesztést a tanácsülés megvitatta, majd kómi-
ves istván válasza után budapest 1967. évi városfejlesztési tervét - csaknem hétmilliárd forint összegű előirányzattal - elfogadta.

jóváhagyta a tanácsülés a központi népi ellenőrzési bizottság fővárosi önálló osztályának 1967. első negyedévi munkatervét is. a kneb budapesti osztálya a program szerint a következő hetekben megvizsgálja a fővárosi ipari üzemek munkaegészségügyi helyzetét, és az üzemegezségügyi szolgáltatás működését; ellenőrzi továbbá a fővárosi helyiipari vállalatoknál a bedolgozói rendszer helyzetét, ezenkívül utóellenőrzést végeznek annak megállapítására, hogy a vállalkozási szerződés alapján végzett épületbontások mennyiben szolgálják az építőipari kivitelezés tehermentesítését, a főváros lakosságának építőanyagellátását, s figyelembe veszik-e a társadalmi tulajdon védelméhez fűződő állami érdekeket.

végezetül a tanácsülés határozati javaslatot fogadott el a fővárosi kerületi tanácsai választókerületek számának megállapításával kapcsolatban.

sarlós istván zárszavában közölte, hogy a március 19-i választásokig újabb tanácsülést már nem tartanak, a négy évvel ezelőtt megválasztott tanácsai testület tehát lényegében befejezte tevékenységét. a végrehajtó bizottság elnöke, a hivatali apparátus és budapest egész lakossága nevében köszönetét és elismerését fejezte ki a tanácsstagoknak, akik - mint mondotta - négy éven át végzett lelkiismeretes, áldozatkész munkájukkal méltán érdemelték ki a főváros dolgozóinak, valamennyi lakójának tiszteletét és megbecsülését. /mti/

19.34/szb 1940p¹

-41-

ME

bb. 59. pénteken hazaérkezett

gg/e zs ta

1967. január 13.

a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége, amely szirmai istvánnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának vezetésével részt vett a francia kommunista párt 18. kongresszusán. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent pullai árpád, az mszmp kb titkára, garai róbert, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője. /mti/

...-

bb. 60. időjárásjelentés

tr/e la

1967. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1967 január 13-án, pénteken este:

párás, ködös idő

várható időjárás szombat estig: időnként felszakadozó felhőzet, szórvaosan előforduló havazással. mérsékelt, változó irányú szél. sokfelé párásság, köd, zuzmaraképződés. várható nappali hőmérsékletek szombaton: 0- mínusz 5 fok között. /mti/

...-

19.35/e

bb. 61. budapestre érkezett a cgt küldöttsége

viq/tr/e zs la

1967. január 13.

a szot elnökségének meghívására budapestre érkezett a cgt küldöttsége. a delegációt benoit frachon, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja, a cgt főtitkára vezeti. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára és a szot titkárságának tagjai fogadták. /mti/

...-

20.15/

-42-

Handwritten signature and initials

bb. 62. pénteken hazaérkezett

tm/zs/e la

1967. január 13.

prágából az mszmp pártmunkás-küldöttsége, amely orbán lászló, az mszmp kb tagja, a kb osztályvezetője vezetésével látogatást tett csehszlovákiában. a küldöttséget a nyugati pályaudvaron óvári miklós, az mszmp kb tagja, a kb osztályvezetője fogadta. jelen volt: ladislav vince, csehszlovákia budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

...-

- v é g e -

21.57/e

Handwritten signature

- 43 -

MUNKASZÁM:

C/62

FELVÉTEL:

247

Készítette: HEILAU FÉVA